

HIRURGIJA PARAŠTITASTIH ŽLEZDA – RAD ODELJENJA ENDOKRINE HIRURGIJE KLINIKE OPŠTE I GRUDNE HIRURGIJE UKC KRAGUJEVAC

*Slobodan Jakovljević¹, Jovan Pešović¹, Duško Nešovanović¹, Marko Spasić^{1,2}, Borka Milev¹,
Vladimir Tvrđišić¹, Stefan Jakovljević^{1,2}*

¹Univerzitetski klinički centar Kragujevac, Klinika opšte i grudne hirurgije, Kragujevac

²Univerzitet u Kragujevcu, Fakultet medicinskih nauka, Katedra za hirurgiju, Kragujevac

SAŽETAK

Cilj. Cilj naše studije bio je da prikazemo naše iskustvo u hirurškom lečenju pacijenata sa hiperparatiroidizmom u bolnici tercijarnog nivoa u zemlji sa srednjim prihodima i ograničenim resursima.

Metode. Studija je sprovedena kao opservaciona retrospektivna analiza na pacijentima koji su podvrgnuti paratiroidektomiji u Univerzitetskom kliničkom centru Kragujevac (UKCKG), od septembra 2018. do septembra 2023. godine. Podaci su prikupljeni iz medicinske dokumentacije i analizirani korišćenjem deskriptivne statistike i odgovarajućih testova za evaluaciju razlika parametara. Svi proračuni su izvršeni korišćenjem IBM SPSS Statistics for Windows, verzija 23.0.

Rezultati. Izvršena je ukupno 61 paratiroidektomija, od toga 7 (11,5%) s komplikacijom, uključujući tri (4,9%) slučaja seroma i četiri (6,6%) pareze rekurentnog nerva. Primarni hiperparatiroidizam je dijagnostikovao kod 90,2% pacijenata, dok je sekundarni hiperparatiroidizam bio prisutan kod 9,8% pacijenata. Patohistološki, adenom je potvrđen kod 72,1% pacijenata, dok je hiperplazija dijagnostikovana kod 27,9% pacijenata. Analiza je pokazala da je ultrazvučno izmereni volumen paratiroidne žlezde statistički značajno veći u poređenju s volumenom koji je izmerio patolog. Takođe, uočeno je da je gornja paratiroidna žlezda češće ekstrahovana kod pacijenata kod kojih je preoperativni nivo kalcijuma bio viši ($p = 0,015$). Kada je u pitanju histološka dijagnoza (adenoma/hiperplazija), nisu uočene statistički značajne razlike između grupa u svim posmatranim parametrima. Komparativna analiza laboratorijskih nalaza pre i posle operacije pokazala je značajno smanjenje nivoa parathormona, kalcijuma i vitamina D, dok je smanjenje fosfora imalo marginalnu statističku značajnost.

Zaključak. Hirurško lečenje hiperparatiroidizma je efikasno i sigurno. Hirurzi treba da budu adekvatno edukovani u referentnim ustanovama da bi se postigli što bolji rezultati i smanjio broj komplikacija.

***Ključne reči:** hiperparatiroidizam; paratiroidna žlezda; paratiroidni hormon; adenom*